

Jahikoerte jahiomaduste kindlaks tegemine tehisurus

Kinnitatud EJTÜ juhatuses koosolekul 17.11.2013

Kinnitatud EKL juhatuses 09.01.2014, protokoll nr 1

Kehtib vastuvõtmise hetkest.

Parandused kinnitatud EJTÜ juhatuses koosolekul 01.10.2014

Parandused kinnitatud EKL juhatuses 13. 11.2014

EKL juhatuses protokoll nr 11, kehtib vastuvõtmise hetkest.

1. Jahikatse eesmärgid:

- 1.1. Selgitada aretuse tarbeks välja urujahikõlblikud jahikoerad.
- 1.2. Selgitada välja urujahiomadustega koerad ja nende sobivus tööks urus.
- 1.3. Testida koerte oskusi ja taset.

2. Katse korraldamine.

- 2.1. Katset võivad korraldada EKL-i poolt tunnustatud tõuühingud ja –klubid, jahindusorganisatsioonid ja tehisuru valdaja/omanik.
- 2.2. Katse registreerimise ja osavõtjate katsele registreerimise korra kehtestab Eesti Jahikoerte Tõuühing (edaspidi EJT).
- 2.3. Katsetel kasutatakse ainult rebast, õpetamiseks võib kasutada ka kährikoera.
- 2.4. Ühte rebast kasutades tohib järjest katsetada kuni 3 koera, peale mida antakse rebasele vähemalt 30 minutit puhkeaega. Koera eriti aktiivse töö puhul vahetatakse rebane välja ja pikendatakse tema puhkeaega.
- 2.5. Katse korraldatakse tehisurus mida on kirjeldatud punktis 4.
- 2.6. Katsel kasutatav rebane peab olema vähemalt 8 kuu vanune, füüsiliselt välja arenenud ja vaksineeritud.
- 2.7. Katset hindab tehisurukatse hindamispädevusega kohtunik.
- 2.8. Katse ajal võivad katsetamisalal viibida koerajuht, kohtunikud, kohtuniku abiline, kuni 2 harjutuskohtunikku, määratud vaatleja ning uru valdaja. Kõik katsetamisalal viibijad on kohustatud täitma katset hindava kohtuniku korraldusi.

2.9. Rahvusvahelist katset ei saa korraldada, kui katsele on registreerunud vähem kui 6 koera. 2.10. Enne katsete läbiviimist kontrollib kohtunik üle tehisuru seisundi ja vastavuse kehtivatele urukatse reeglitele.

3. Nõuded osalejatele.

3.1. Katsel saavad osaleda koerad, kes on kantud EKL, muu FCI liikmesorganisatsiooni või FCI partneri registrisse ja kellega on lubatud Jahieeskirja kohaselt urujahti pidada.

3.2. Katsel osalev koer peab olema vähemalt 12 kuu vanune.

3.3. Katsele lubatakse koerad, kes on katsele registreeritud EJT ja katse korraldaja poolt sätestatud korras.

3.4. Koeri katsetatakse ükshaaval.

3.5. Osalevad koerad peavad olema nõuetekohaselt vaktsineeritud ja märgistatud.

3.6. Osaleda ei saa emased koerad 30 päeva enne ja 45 päeva peale poegimist.

3.7. Indleva emasega võib katset sooritada siis, kui teised samale päevale registreeritud koerad on katse sooritamise lõpetanud.

4. Nõuded tehisurule.

4.1. Uru seinad ja põhi peavad olema siledad, hõõveldatud puidust, vineerist, kivist või betoonist. Uru põhjas võib kasutada lisaks looduslikke materjale, tingimusel, et need ei ole libedad.

4.2. Urg peab olema kogu pikkuses pealt kaantega avatav suunaga keskelt üles. Uru kaasi lukustatavad klambrid peavad olema kindlalt kinnituvad, kergelt ja kiiresti käsitletavad.

4.3. Rebase ja koera jälgimiseks peavad olema uru kaante sees 20-30cm tagant liikuvad ja kergesti painduvad, loomade liikumist mittehäirivad tähised, 40cm enne pesasid peavad olema tähised vähemalt iga 5cm tagant.

4.4. Urg peab olema 8-kujuline, vähemalt kuue pesaga, sissepääs uru keskelt (joonis Lisa 1).

4.5. Uru käigu siselaius on 18 cm, sisekõrgus 20 cm.

4.6. Pesade siselaius on 40 cm, sisepikkus 40 cm ja sisekõrgus 20 cm.

4.7. Uru esimese käigu kogupikkus peab olema vähemalt 4 m ja järgnevad käigud vähemalt 2 m. Uru kogupikkus peab olema kokku vähemalt 20 m.

4.8. Uru kompleksis peavad olema kõikide pesade ees kitsendused. Siibrikoht peab olema kõikide pesade ja kitsenduste ees (kiiresti paigaldatav siiber), välja arvatud esimese pesa ees, kuhu

paigutatakse katse alguses rebane. Kitsenduste pikkus peab olema 50 cm, siselaius 18 cm, sisekõrgus 15 cm. Kitsendused peavad olema kinnitatud uru kaane külge ja nende otsad peavad olema lihvitud sujuvaks üleminekuks, ei tohi olla teravad.

4.9. Kõikide uru mõõtmete puhul on lubatud kõikumine +/-1 cm.

4.10. Pesasid peab olema võimalik eraldada urukäikudest siledate ja kiiresti suletavate siibritega, millest osad on aukudega ja osad aukudeta.

4.11. Urukonstruksioone on lubatud muuta, kuid ainult keerukamaks (pikkus, tõus/langus, jne).

5. Katse läbiviimine.

5.1. Enne koerte katsetamise alustamist tutvustab kohtunik katse kulgu ja reegl

5.2. Koertel, kellel pole eelnevalt läbitud paugukartlikkuse ja kuulekuse testi, tuleb see sooritada vastavalt eeskirjale, paugukartlikkuse test enne katse sooritamist ja kuulekuse test peale katse sooritamist. Paugukartlikkuse test viiakse läbi eemal katsekohast.

5.2.1. Koerad peavad olema rihmaga seotud puu vms külge ning omanikud eemalduvad koerte nägemisulatusest.

5.2.2 Vähemalt 25 m kaugusel koertest sooritatakse lask kas sileraudsest jahirelvast või käsitulirelvast, mille kaliiber on vähemalt 9mm. Lasu sooritaja ei ole katsetatavatele koertele nähtav.

5.2.3 Korraga võib paugukartuse kontrollil osaleda kuni 6 koera ühele kohtunikule.

5.2.4 Paugukartlikke koeri katsele ei lubata.

5.3. Kuulekuse test.

5.3.1. Kuulekuse test viiakse läbi eemal katsekohast (vähemalt 100 m) individuaalselt, eemal teiste koerte nägemisulatusest.

5.3.2. Koerajuht kõnnib koeraga vähemalt 10 meetrit, teeb tagasipöörde ja liigub tagasi alguspunkti.

5.3.3. Koer vabastatakse lõast. Koerajuht eemaldub koerast ning kohtuniku märguande peale kutsub koerajuht endast vähemalt 5 m kaugusel oleva koera tagasi ning lõastab.

5.4. Rebane suletakse siibritega esimesse pessa, milleni viib 4 m käik ja millesse suubub vähemalt 3 urukäiku.

5.5. Koer vabastatakse rihmast sissepääsu ees. Koeral on urgu sisenemiseks aega 2 minutit.

Koerajuht peab jääma kohtuniku näidatud kohta ega tohi mõjutada koera tööd.

5.6. Koer peab leidma rebase ja hakkama teda haukuma.

5.7. Kui koer on haukunud maksimaalselt 5 minutit, tõstetakse tühjade urukäikude eest siibrid ning antakse rebasele võimalus valida liikumise suund.

5.8. Peale rebase liikvele minekut eemaldatakse siiber ka koera eest, kes peab rebasele järgnema, läbima kitsenduse ja hakkama uuesti, rebasest vähemalt 10-15 cm kauguselt, haukuma ning töötama veel 10 minutit.

5.9. Peale 10 minutilist koera tööd ja haukumist rebasele suletakse siiber koera ees ja antakse rebasele võimalus edasi liikuda järgmisesse pessa.

5.10. Koera eriti aktiivsel tööl ja katsel saavutada rebasega kontakti suletakse koheselt siiber koera ja rebase vahel ning rebase ees avatakse edasilikumiseks järgmine siiber.

6. Hindamine (ideaaltöö kirjeldus).

6.1. Urgu sisenemine ja jälitamine.

6.1.1. Koer peab alustama urgu sisenemist 2 minuti jooksul. Omanik võib koera vabastades suunata ühe käskluse ja/või viipega mille eest punkte ei alandata. Kui koer väljub kaks korda urust kuid pöördub iseseisvalt viivitamatult tagasi, ei loeta seda veaks.

6.1.2. Koer peab liikuma urus julgelt ja kiirelt ning leidma rebase.

6.1.3. Rebase liikumisel pesade vahel peab koer valima õige liikumise suuna.

6.2. Hasartsus

6.2.1. Koer peab töötama aktiivselt ja innukalt.

6.2.2. Koer ei karda rebase rünnakuid ja üritab aktiivselt töötades jõuda rebaseni. Hetkelist taganemist rebase rünnaku korral ei loeta veaks, kui koer jätkab hasartset tööd.

6.3. Visadus 6.3.1 Koer püsib rebase juures valdavalt kogu katsetamise aja.

6.3.2. Koer peab haukumisel olema järjepidev.

6.3.3. Ühekordset urust väljumist ei loeta veaks, kui koer pöördub kõrvalise abita koheselt tagasi ja jätkab hasartset tööd.

6.4. Hääl

6.4.1. Koeral peab olema tõuomane kõlav hääl.

6.4.2. Koer peab haukuma rebast jõuliselt kogu katsetamise aja. Lühikesed pausid on lubatud.

6.5. Kuulekus

6.5.1. Koer kõnnib koerajuhi kõnnitempos lõdva rihmaga ette või kõrvale vedamata ja maha jäämata. Koerajuht võib soorituse ajal koera kiita, rihmatõmbed ja muu füüsiline korrigeerimine ei ole lubatud.

6.5.2. Lõastamata koer tuleb vähemalt teise kutsungi peale koerajuhi juurde ja laseb end lõastada.

6.6. Antavad hinded ja järgunõuded

6.6.1. Hindeid antakse 0,5 punkti täpsusega igale hinnatavale omadusele 0-st 5-ni. Antavad hinded korrutatakse ette antud koefitsiendiga. Maksimaalne punktide arv on 100. Koer, kes saab mõne hinnatava omaduse eest 0 punkti, ei saa järku.

6.6.2. Kohtunikul on õigus punkte vähendamata katse kulgu lühendada, kui koer haugub hasartselt ja töötab suurepäraselt. Õiglase hinnangu andmiseks on vajadusel lubatud katse kulgu pikendada.

6.6.3. I järk.

I järgu saavutamiseks peab koer, lisaks punktis 6 kirjeldatud ideaaltöö miinimum punktidele, sisenema urgu läbi kitsenduse, mis asetseb peale uru ahenevat sissepääsu ning mille pikkus on 50 cm, kõrgus 15 cm ja laius 18 cm. Lisaks peab koer läbima liivatõkke, mis asetseb 4 meetrise käigu viimases osas, kuid mitte lähemal kui 1m rebasega pesast. Liivatõkke ja uru harja vahele peab jääma vähemalt 1,5 cm vahemaa. Tõkkeks kasutatav liiv peab olema niiske. Pärast liivatõkke läbimist peab koer haukumisega teatama rebase leidmisest. Kiire kaevamine on edukas, aeglane alandab hinnet. Katse kogupikkus 20 minutit. I järku võib katsetada koer, kes on eelnevalt saavutanud vähemalt ühe korra II järgu.

6.6.4. II järk.

II järgu saavutamiseks peab koer töötama vastavalt punktis 6 kirjeldatud tööle ning saavutama minimaalselt 70 punkti. Katse kogupikkus 20 minutit.

6.6.5. III järk.

III järgu saavutamiseks peab koer töötama vastavalt punktis 6 kirjeldatud tööle ning saavutama minimaalselt 60 punkti. Kui rebase ja koera vahel siibreid ei avata, on võimalik (ka kõrgemate punktide korral) saavutada vaid III järk. Koera töötamisel IIIle järgule võib koerajuht koera urgu sisenemisel innustada. Katse kogupikkus 10 minutit.

6.6.6 Antavad hinded ja järgunõuded tabelina:

	Maksimaalsed hindepunktid	Koefitsient	Maksimaalne punktide arv	I järk	II järk	III järk
Urgu sisenemine ja jälitamine	5	2	10	8	7	6
Hasartsus	5	10	50	40	30	20
Visadus	5	6	30	25	20	17
Hääl	5	1	5	3	3	2
Kuulekus	5	1	5	3	2	1
Minimaalne vajalik punktide arv	5		100	80	70	60

7. Koer kõrvaldatakse katselt kui ta:

- 7.1. Ei alusta urgu sisenemist 2 minuti jooksul.
- 7.2. Peab haukumises pausi rohkem kui 2 minut.
- 7.3. Väljub katse ajal urust pikemaks kui 2 minut.
- 7.4. peale töö algust väljub urust kolmandat korda.
- 7.5. haugub rebast talle lähenemata rohkem kui 1 meetri kauguselt 2 minutit.
- 7.6. I järgu katsetamisel ei hakka liivatõkkest ennast läbi kaevama.
- 7.7. käitub inimeste suhtes agressiivselt.